

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΙΧΘΥΟΛΟΓΙΑΣ & ΥΔΑΤΙΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΤ 0301	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΑΛΙΕΥΜΑΤΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
Εργαστήριο		1	
Προσθέτετε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλεύετείτε το Παράρτημα A

]
] Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

]
] Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης
και Παράρτημα
]
] Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Θεωρητική γνώση των κινδύνων των αλιευτικών προϊόντων σχετικά με την υγεία του καταναλωτή, κατανόηση των μηχανισμών αλλοίωσης και της εφαρμογής των μεθόδων συντήρησης. Πρακτική γνώση σχετικά με την ανίχνευση παθογόνων μικροοργανισμών και τον προσδιορισμό των ποιοτικών παραμέτρων των αλιευτικών προϊόντων

Με επιτυχή ολοκλήρωση ο φοιτητής θα πρεπει να είναι ικανός να:

]
] Γνωρίζει τα χαρακτηριστικά των βιολογικών και χημικών κινδύνων στα αλιευτικά προϊόντα και τρόπους πρόληψης και αντιμετώπισης .

Γνωρίζει τους μηχανισμούς υποβάθμισης της ποιότητας και την εφαρμογή μεθόδων για την συντήρηση και την επέκταση του εμπορικού χρόνου ζωής των αλιευτικών προϊόντων.
Πρακτική-εργαστηριακή γνώση σχετικά με τον προσδιορισμό των σημαντικότερων παραμέτρων ασφάλειας και ποιότητας των προϊόντων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα::

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
Κατηγορία κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγελματικής σκέψης

-]) Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
-]) Αυτόνομη Εργασία
-]) Ομαδική Εργασία
-]) Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγελματικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή. Τι είναι υγιεινή και ασφάλεια. Σκοπός της συντήρησης των τροφίμων-αλιευμάτων. Ιστορική ανασκόπηση.
Μικροβιολογικοί κίνδυνοι αλιευτικών προϊόντων I. Τροφικές λοιμώξεις και τοξινώσεις. Παθογόνα βακτήρια
Μικροβιολογικοί κίνδυνοι αλιευτικών προϊόντων II Παθογόνα βακτήρια, παράσιτα, ιοί.
Χημικοί και βιοχημικοί κίνδυνοι αλιευτικών προϊόντων. Βιοτοξίνες ιχθύων, οστρακοειδών, Χημικοί επιμολυντές κτλ.
Μεταθανάτιες αλλαγές, αυτόλυση
Μικροβιολογική αλλοίωση αλιευμάτων. Μηχανισμός μικροβιακής αλλοίωσης. Ειδικοί Άλλοιωγόνοι Μικροοργανισμοί (ΕΑΜ). Χημικοί δείκτες αλλοίωσης.
Χημική και ενζυμική αλλοίωση αλιευμάτων. Τάγγιση λιπών, ενζυμική αμαύρωση καρκινοειδών.
Συντήρηση αλιευμάτων με χαμηλές θερμοκρασίες. Κοινή ψύξη, ψύξη σε συσκευασία MAP, κατάψυξη
Συντήρηση με θέρμανση. Κονσερβοποίηση αλιευμάτων, στάδια κονσερβοποίησης, αλλοιώσεις κονσερβών.
Συντήρηση αλιευμάτων με, αλιπάστωση, κάπνιση, οξίνιση
Βιοσυντήρηση αλιευμάτων (χρήση μικροοργανισμών, βακτηριοσινών και άλλων φυσικών αντιμικροβιακών), ζυμούμενα προϊόντα
Υγιεινή εγκαταστάσεων μεταποίησης αλιευμάτων. Ορθή υγιεινή πρακτική. Κτιριακές εγκαταστάσεις, εξοπλισμός, καθαρισμός-απολύμανση, νερό.
Έλεγχος Υγιεινής & Ποιότητας Αλιευμάτων. Σχετική Νομοθεσία. Σύστημα HACCP.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λτ.</p> <p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p> <p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Ασκηση, Ασκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποδέτηση), Κλινική Ασκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Αμφιθέτρο και εργαστήριο</p> <p>E-class</p>																						
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκδεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσθάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Δραστηριότητα</th><th style="text-align: center;">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td style="text-align: center;">39</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακές ασκήσεις</td><td style="text-align: center;">13</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακές αναφορές</td><td style="text-align: center;">13</td></tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη θεωρίας</td><td style="text-align: center;">50</td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td><td style="text-align: center;">125</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Εργαστηριακές ασκήσεις	13	Εργαστηριακές αναφορές	13	Αυτοτελής μελέτη θεωρίας	50											Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																						
Διαλέξεις	39																						
Εργαστηριακές ασκήσεις	13																						
Εργαστηριακές αναφορές	13																						
Αυτοτελής μελέτη θεωρίας	50																						
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125																						
<p>5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</p> <p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>-Υγιεινή και Συντήρηση Εδώδιμων Αλιευμάτων, εκδ. 3 (2013). Ιωάννης Μποζιάρης. Πανεπιστημιακές Σημειώσεις</p> <p>-Ποιοτικός έλεγχος και Τεχνολογία Αλιευμάτων (1999). Κ. Βαρελτζής. Εκδ. Σύγχρονη</p>																							

Παιδεία.

- Επεξεργασία και συντήρηση τροφίμων, Μπλούκας Ιωάννης Γ.
- Botta J.R. (1995). Evaluation of Fish Freshness Quality. VCH Publishers Inc N.Y.
- Bremner A H. ed (2002). Safety and quality issues in fish processing. CRC Press USA
- Seafood Processing. Technology, Quality & Safety. Edited by I.S. Boziaris. IFST Advances in Food Science Series Wiley- Blackwell,

Δημοσιεύσεις Reviews, Book chapters

- Ashie I.N.A., Smith J.P. and Simpson B.K. (1996). Spoilage and shelf-life extension of fresh fish and shellfish. Critical Reviews in Food Science and Nutrition 36, 87-121.
- Gram, L., and Huss, H. H. (1996). Microbiological spoilage of fish and fish products. International Journal of Food Microbiology. 33, 121-137.
- Huis in't Veld, J. H. J. (1996). Microbial and biochemical spoilage of foods: an overview. International Journal of Food Microbiology 33, 1-18.
- Huss H.H (1997). Control of indigenous pathogenic bacteria in seafood. Food Control 8, 91-98.
- Huss H., H, Reilly, A., & Karim Ben Embarek P (2000). Prevention and control of hazards in seafood. Food Control 11, 149-156.
- Leistner L., & Gorris L.G.M. (1995). Food preservation by hurdle technology. Trends in Food Science and Technology 6, 41-46.
- Olafsdottir G., Martinsdottir E., Oehlenschlager J., Dalgaard P., Jensen B., Undeland I., Mackie I.M., Henehan G., Nielsen J. and Nilsen H. (1997) Methods to evaluate fish freshness in research and industry. Trends in Food Sciene & Technology 8, 258-265
- Boziaris I.S (2014). Introduction to seafood processing-assuring quality and safety of seafood In: Seafood Processing. Technology, Quality & Safety. Edited by I.S. Boziaris. IFST Advances in Food Science Series Wiley- Blackwell, pp 1-8.
- Boziaris I.S & F.F. Parlapani (2014). Microbiological examination of seafood. In: Seafood Processing. Technology, Quality & Safety. Edited by I.S. Boziaris. IFST Advances in Food Science Series Wiley- Blackwell, pp 387-418
- Boziaris I.S and Parlapani F.F (2016). Specific Spoilage Organisms (SSO) in Fish. In : The Microbiological Quality of Food: Foodborne Spoilers. Edited by A. Bevilacqua, M. R. Corbo and M. Sinigaglia. Elsevier, Woodhead Publishing, pp 60-98

Τεχνικές οδηγίες-αναφορές

- FAO/WHO, Codex Alimentarius Commission. Recommended International Code of Practice-General Principles of Food Hygiene.CAC/RCP 1-1969, Rev 4. 2003.
- Huss, H. H. (1993). Assurance of seafood quality. FAO Fisheries Technological Paper 334, FAO, Rome, Italy.
- Huss, H. H. (1995). Quality and Quality Changes in Fresh Fish. FAO Fisheries Technological Paper 348, FAO, Rome, Italy.
- Fish and Fishery Products. Hazards and Controls Guidance, 4th edition April 2011, FDA, USA

